

2012 Vårpromotion Program

Kära nya doktorer!

Ni har nu nått Sveriges högsta akademiska examen - doktorsexamen. Jag vill å Umeå universitets vägnar gratulera er till era personliga framgångar och tacka för er forskningsinsatser. I få andra länder i världen bidrar doktorander till universitetsforskningen på samma sätt som i Sverige. Ni är väl värda allt beröm.

Vägen mot kunskapsresans mål kan vid startpunkten kännas spännande och inspirerande, men också oöverskådlig, svår och lång. Er färd har med största sannolikhet kantats av både återvändsgränder och stickspår. Det är också en viktig lärdom - så ser det vetenskapliga arbetets vardag ut. Men allteftersom ändrar resan karaktär: frågorna blir alltmer fokuserade för att hitta förklaringar och samtidigt sätta nyvunnen kunskap och insikt i dessa sammanhang. Den resa som kändes så lång inledningsvis blir till en kamp mot klockan då disputationdagen närmar sig. En dag som jag hoppas att ni ska minnas med stor glädje och stolthet.

Ni har under forskarutbildningen tränat er i kreativt och innovativt tänkande, men också i självständigt vetenskapligt arbete och kritiskt ifrågasättande. Genom era nyvunna kunskaper och erfarenheter har ni också vågat tänka i nya banor, hitta nya lösningar och bidragit till ny kunskap. Ni har tagit risker och sökt svar utanför en redan uppritad bana. De här färdigheterna är någonting som ni kommer att ha nytta av i er fortsatta karriär - oberoende om ni väljer en yrkesbana inom eller utanför akademien.

Glöm inte att ni är så mycket mer än experter i era ämnen. En doktorsexamen är en bred examen som gör er lämpliga för en nästan obegränsad mängd befattningar i samhället - i Sverige och i andra delar av världen. Oavsett vilken karriär ni väljer ser Umeå universitet fram emot ett fortsatt gott samarbete.

Jag önskar er all välgång och lycka i ert fortsatta arbete!

Lena Gustafsson
Rektor

Program

Vårpromotion 2012

Umeå universitet, Aula Nordica
Lördagen den 2 juni, kl. 13:00

Ingångsprocession

<<Suite i tre delar>> av Michael Praetorius

Inledningsanförande

av universitetets rektor Lena Gustafsson

Medicinska fakultetens promotion

Promotor: Prodekan Maria Fällman

Promovendi:

Roman A´roch
Malin Alvehus
Anne Andersson
Maria Brohlin
Ester Roos Engstrand
Margareta Eriksson
Nina Forsgren
Anders Fytagoridis
Anna Gradmark
Helena Hedström
Victoria Heldestad
Eva Holmgren
Andreas Hörnblad
Elias Johansson
Niclas Kaiser
Le Van Hoi
Charlotte Lewis
Mikael Lilja
Jan Linder
Britt-Marie Lindgren
Maria Lindström
Ingrid Ljuslinder
Magnus Lundbäck

<<Heyr himnasmidur>> av Thorkell Sigurbjörnsson

Promovendi forts:

Linda Maripuu
Lena Maria Nilsson
Sofia Norlund
Vanja Nyberg
Karin Papworth
Alireza Salami
Hanna Salé
Marlene Sandlund
Maria Sehlstedt
Olof Semb
Kotryna Simonyté
Gunilla Stenberg
Ann Sörlin
Linda Tancred
Erika Timby
Fredrik Toss
Fredrik Valham
Jörgen Wiberg
Peder Wiklund
Per Zetterström
Lisbeth Ärlestig
Catharina Österlund

<<Rise up, my love, my fair one>> av Healey Willan

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens promotion

Promotor: Prodekan Staffan Andersson

Promovendi:

Konrad Abramowicz
Kristina Arnoldsson
Sara Celinda Schesser Bartra
Erik Billing
Ann-Catrin Björnfot
Madelen Bodin
Anna Jonsson Čabrajić
Linus Plym Forshell
TachaZi Plym Forshell
Marie Frentz
Anton Grafström
Lisa Hed
Ulrika Wikström Hultdin
Jonas Häggglund
Elin Isaksson
Linn Jacobsson
Ulrika Jansson
Otilia Johansson
Lars Karlsson
Jan Erik Moström
Jenny Rattfelt Nyholm
Ulrika Olofsson
Helena Persson
Ola Ringdahl
Lina Schelin
Martin Waara

<<La biche>> av Paul Hindemith

Samhällsvetenskapliga fakultetens promotion

Promotor: Prodekan Ulrika Haake

Promovendi:

Linus Andersson
Thomas Biedenbach
Carina Granberg
Katarina Haugen
Mattias Hjertstedt
Erik Lindberg
Ola Lindberg
Karina Nyberg
Anna Olausson
Gustav Petersson
Petra Rydén
Daniel Skog
Kajsa Svanevie
Charlotta Söderberg
Robert Sörensson
Maria Waling
Vladimir Vanyushyn
Ulrika Holmström Westergren

<<En Hiver>> av Paul Hindemith

Humanistiska fakultetens promotion

Promotor: Prodekan Lotta Wikström

Promovendi:

Ebba Gullberg
Karin Jarnkvist
Esko Mäkelä

<<Och jungfrun hon går i ringen>> av Hugo Alfvén

Pedagogiska priser

Medicinska, teknisk-naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och humanistiska fakulteternas pedagogiska pristagare 2012

till lärare med omvitnad pedagogisk skicklighet överlämnas av vice-rektor Anders Fällström till professor **Eva Johansson**, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, distriktsläkare **Ulf Lindström**, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, universitetsadjunkt **Tomas Lindhell**, Designhögskolan, universitetslektor **Roger Marjavaara**, institutionen för geografi och ekonomisk historia, universitetslektor **AnnCristin Winroth**, institutionen för kultur- och medievetenskaper.

Lärarhögskolans pedagogiska pris 2012

till lärare med omvitnad pedagogisk skicklighet överlämnas av vice-rektor Anders Fällström till universitetsadjunkt **Monika Diehl**, pedagogiska institutionen.

Umeå studentkårs pedagogiska pris 2012

till framstående lärare vid Umeå universitet överlämnas av vicerektor Anders Fällström till universitetslektor **Christina Juthberg**, institutionen för omvårdnad i Örnsköldsvik.

Umeå medicinska studentkårs pedagogiska pris 2012

Priset delades ut vid kårens årshögtid till forskarasistent **Andreas Larsson**, kemiska institutionen.

Umeå naturvetar- och teknologkårs pedagogiska pris 2012

Priset delas ut vid kårens årshögtid till universitetslektor **Konrad Abramowicz**, institutionen för matematik och matematisk statistik.

<<Canzon Terza>> av Girolamo Frescobaldi

Umeå studentkårs studievägledarpris 2012

Priset delas ut av vicerektor Marianne Sommarin till samordnare **Karina Arvidsson**, Studentcentrum.

Umeå kommuns vetenskapliga pris 2012

till yngre lovande forskare inom områdena miljö, kommunal ekonomi eller kultur överlämnas av vicerektor Marianne Sommarin till universitetslektor **Joacim Rocklöv**, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens samverkanspris 2012

Priset delas ut av vicerektor Marianne Sommarin till universitetsadjunkt **Thomas Degn**, Designhögskolan.

Vaartoe/Cesams vetenskapliga pris 2012

till yngre akademiker som gjort betydande insatser inom humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning med samisk tematik utdelas av vicerektor Marianne Sommarin till filosofie doktor **Coppélie Cocq**, Humlab.

Eric Forsgrens journalistpris för insiktsfullt reportage om Alzheimers sjukdom 2012

till en journalist eller informatör i Sverige som insiktsfullt och engagerat förmedlat kunskaper om Alzheimers sjukdom till en större allmänhet överlämnas av vicerektor Marianne Sommarin till Svenskt Demenscentrums informatör **Magnus Westlander**, Stockholm.

Utgångsprocession

<<Allemande/Fantasia terza>> av Alex Schein/Adriano Banchieri

Musiken framförs av:

Brassensemble: Malin Silbo Ohlsson, trumpet; Andreas Carlsson Walleng, trumpet; Peter Nygren, trombon; Jonas Karlsson, trombon; Mats Lindström, slagverk.

Umeå studentkör under ledning av director musices Tomas Pleje.

Medicinska fakulteten

Huvudpersoner vid vårpromotionen är naturligtvis alla ni som har disputerat under det gångna året. Ni fortsätter nu en karriär inom akademien eller på andra håll i samhället, och vid medicinska fakulteten är vi stolta över både er och den grundutbildning med vilken många av er startade resan mot doktorsgraden. Vi delar idag ut priser till några särskilt framstående akademiska lärare, medarbetare som är centrala för att vi ska klara våra huvuduppgifter, utbildning och forskning. Det är den nära kopplingen mellan forskning och utbildning som gör oss till ett universitet.

Fakultetens utbildningar är eftersökta och intresset stort för alla utbildningsnivåer. Vi har fortfarande hög genomströmning på de flesta av våra program. En styrka för vår fakultet är ju att nästan alla våra studenter har tillgång till klinisk yrkesträning och får tidig kontakt med presumtiva arbetsgivare.

Inför framtiden gör vi nu en satsning på återväxten i lärarkåren genom att öka rekryteringen av yngre lärare, bl.a. med hjälp av karriärbidrag och särskilda bidrag till unga forskare som drar in externa medel. Vi vill säkra den framtida tillgången på kompetenta lärare genom att skapa en tydligare karriärgång efter doktorsexamen.

Vidare har vi genomfört en omorganisation av utbildningen på forskarnivå och anställt en studierektor särskilt för forskarutbildningen, allt i syfte att ytterligare förbättra utbildningen. Vi kommer att fortsätta arbetet med att optimera förutsättningarna för högkvalitativ forskning, där utveckling av forskningsstödjande infrastruktur, innefattande teknikplattformar, biobanker och registersamordning, är viktiga delar.

Vi har nu ett års erfarenhet av den regionaliserade läkarutbildningen, som innebär att ett tiotal studenter flyttade till vardera Sunderbyn, Sundsvall och Östersund inför termin 6. Vi har haft stort stöd av medverkande landsting och vi vet redan att studenterna är nöjda med sina studievillkor på de tre orterna. Organisatoriskt och studiemässigt ser regionaliseringen ut att bli en stor framgång, ekonomiskt återstår emellertid en del problem att lösa.

När det gäller den medicinska forskningen i Umeå kan vi se tillbaka på ett år med stora framgångar. I hård nationell konkurrens fick till exempel en av våra forskare, Lars Nyberg, en Söderbergprofessur som erkännande för sitt framgångsrika utforskande av hjärnans funktion. Vi gläds också åt att Laboratoriet för molekylär infektionsmedicin, MIMS, har fått fortsatt stöd från Vetenskapsrådet. Glädjande är också att flera av våra riktigt unga forskare har lyckats få särskilda yngreforskaranslag från bland annat Vetenskapsrådet.

Ni som promoveras idag har nått den högsta akademiska examen vi har i Sverige, doktorsexamen. Ni har erhållit fördjupade kunskaper, vunna genom egen forskning och utbildning. Förutom möjligheterna till spännande arbetsuppgifter i ert framtida yrkesliv hoppas vi att er forskarutbildning har gjort er lärda och att den har berikat era liv. Var och en av er har lämnat ett betydelsefullt bidrag till det medicinska vetenskapsområdet och för detta är vi tacksamma, stolta och glada.

Maria Fällman

Prodekan

Promotor

Doktorer vid den medicinska fakulteten

Roman A´roch Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 14 juni 2011. Avhandling: Left ventricular function's relation to load, experimental studies in porcine model. Ämne: Anestesiologi.

Malin Alvehus Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 9 maj 2012. Avhandling: Obesity-associated inflammation in adipose tissue. Ämne: Medicin.

Anne Andersson Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 25 maj 2011. Avhandling: Long-term side effects after treatment of Hodgkin's lymphoma. Ämne: Onkologi.

Maria Brohlin Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 25 oktober 2011. Avhandling: Mesenchymal stem cells for repair of the peripheral and central nervous system. Ämne: Anatomi.

Ester Roos Engstrand Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 17 juni 2010. Avhandling: T cells in chronic obstructive pulmonary disease. Ämne: Lungmedicin.

Margareta Eriksson Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 19 maj 2010. Avhandling: A 3-year lifestyle intervention in primary health care. Effects on physical activity, cardiovascular risk factors, quality of life and cost-effectiveness. Ämne: Sjukgymnastik.

Nina Forsgren Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 8 december 2010. Avhandling: Structural studies of the surface adhesin SspB from *Streptococcus gordonii*/Strukturstudier av ytadhesinet SspB från *Streptococcus gordonii*. Ämne: Cariologi.

Anders Fytagoridis Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 20 mars 2012. Avhandling: Deep brain stimulation of the posterior subthalamic area in the treatment of movement disorders. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot neurokirurgi.

Anna Gradmark Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 7 maj 2012. Avhandling: Validering och tillämpning av objektiva mätmetoder för obesitas och fysisk aktivitet: Studier av gravida och icke-gravida vuxna och spädbarn. Ämne: Medicin.

Helena Hedström Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 14 december 2011. Avhandling: GABA-steroid effects in healthy subjects and women with polycystic ovary syndrome. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot obstetrik och gynekologi.

Victoria Heldestad Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 23 januari 2012. Avhandling: Methodological aspects and usefulness of quantitative sensory testing in early small fiber polyneuropathy: A clinical study of Swedish hereditary transthyretin amyloidosis patients. Ämne: Klinisk neurofysiologi.

Eva Holmgren Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 23 november 2011. Avhandling: Getting up when falling down: Reducing fall risk factors after stroke through an exercise programme. Ämne: Sjukgymnastik.

Andreas Hörnblad Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 5 mars 2012. Avhandling: Imaging the pancreas: New aspects on lobular development and adult constitution. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot molekylär medicin.

Elias Johansson Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 16 mars 2012. Avhandling: Carotid Stenosis. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot medicin.

Niclas Kaiser Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 13 juni 2011. Avhandling: Mental health problems among the Swedish reindeer-herding Sami population. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot psykiatri.

Le Van Hoi Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 27 oktober 2011. Avhandling: Health for community dwelling older people: Trends, inequalities, needs and care in rural Vietnam. Ämne: Folkhälsovetenskap.

Charlotte Lewis Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 13 juni 2008. Avhandling: The effects of vibration on muscles in the neck and upper limbs - With focus on occupational terrain vehicle drivers. Ämne: Sjukgymnastik.

Mikael Lilja Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 15 december 2011. Avhandling: Trends in obesity and type 2 diabetes ethnic; Aspects and links to adipokines. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot allmänmedicin.

Jan Linder Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 13 mars 2012. Avhandling: Idiopathic parkinsonism: Epidemiology and clinical characteristics of a population-based incidence cohort. Ämne: Neurologi.

Britt-Marie Lindgren Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 15 november 2011. Avhandling: Self-harm - hovering between hope and despair. Experiences and interactions in a health care context. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot omvårdnad.

Maria Lindström Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 22 december 2011. Avhandling: Promoting agency among people with severe psychiatric disability - occupation-oriented interventions in home and community settings. Ämne: Arbetsterapi.

Ingrid Ljuslinder Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 23 oktober 2009. Avhandling: Studies of LRIG1 and the ERBB Receptor Family in breast and colorectal cancer. Ämne: Onkologi.

Magnus Lundbäck Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 26 april 2010. Avhandling: Cardiovascular effects of exposure to diesel exhaust - mechanistic and interventional studies. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot lungmedicin.

Linda Maripuu Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 25 oktober 2011. Avhandling: Superantigens in group A streptococcus - gene diversity and humoral immune response. Ämne: Biomedicinsk laboratorievetenskap.

Lena Maria Nilsson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 13 mars 2012. Avhandling: Sami lifestyle and health; Epidemiological studies from northern Sweden. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot folkhälsovetenskap.

Sofia Norlund Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 3 november 2011. Avhandling: Psychosocial work factors and burnout - a study of a general working population and patients at a stress rehabilitation clinic. Ämne: Folkhälsovetenskap.

Vanja Nyberg Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 4 juli 2011. Avhandling: Smärtrehabilitering i Sverige - en studie av nationellt kvalitetsregisterdata. Ämne: Rehabiliteringsmedicin.

Karin Papworth Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 12 april 2011. Avhandling: Prognostic factors in renal cell carcinoma. Evaluation of erythropoietin and its receptor, carbonic anhydrase IX, parathyroid hormone-related protein and osteopontin. Ämne: Onkologi.

Alireza Salami Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 11 maj 2012. Avhandling: Decoding the complex brain: Multivariate and multimodal analyses of neuroimaging data. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot fysiologi.

Hanna Salé Avlade odontologie doktorsexamen (OD) den 21 november 2011. Avhandling: Käkledssequelae efter whiplashtrauma - en prospektiv och kontrollerad långtidsuppföljning. Ämne: Oral diagnostisk radiologi.

Marlene Sandlund Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 25 maj 2011. Avhandling: Motion interactive games for children with motor disorders. Motivation, physical activity, and motor control. Ämne: Sjukgymnastik/fysioterapi.

Maria Sehlstedt Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 16 mars 2011. Avhandling: Respiratory effects of particulate matter air pollution - Studies on diesel exhaust, road tunnel, subway and wood smoke exposure in human subjects. Ämne: Lungmedicin.

Olof Semb Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 22 juni 2011. Avhandling: Distress after criminal victimization. Quantitative and qualitative aspects in a two-year perspective. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot medicinsk psykologi.

Kotryna Simonyté Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 25 maj 2011. Avhandling: Alterations in peripheral glucocorticoid metabolism: Effects of weight changes. Ämne: Medicin.

Gunilla Stenberg Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 10 april 2012. Avhandling: Genusperspektiv på rehabilitering för patienter med rygg- och nackbesvär i primärvård. Ämne: Sjukgymnastik/fysioterapi.

Ann Sörlin Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 17 oktober 2011. Avhandling: Health and the elusive gender equality. Can the impact of gender equality on health be measured? Ämne: Folkhälsovetenskap.

Linda Tancred Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 22 september 2011. Avhandling: Mechanisms of the intracellular survival of *Francisella tularensis*. Ämne: Klinisk bakteriologi.

Erika Timby Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 13 januari 2012. Avhandling: Allopregnanolone effects in women: Clinical studies in relation to the menstrual cycle, premenstrual dysphoric disorder, and oral contraceptive use. Ämne: Obstetrik och gynekologi.

Fredrik Toss Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 2 maj 2012. Avhandling: Body fat distribution, inflammation and cardiovascular disease. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot geriatrik.

Fredrik Valham Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 13 december 2011. Avhandling: Obstruktiv sömnapné och sambandet med kardiovaskulär sjukdom, diabetes mellitus, bilkörning och rumstemperatur. Ämne: Lungmedicin.

Jörgen Wiberg Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 11 maj 2012. Avhandling: Mechanisms controlling DNA damage survival and mutation rates in budding yeast. Ämne: Medicinsk kemi.

Peder Wiklund Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 15 januari 2010. Avhandling: Adipose tissue, the skeleton and cardiovascular disease. Ämne: Medicinsk vetenskap med inriktning mot geriatrik.

Per Zetterström Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 15 september 2011. Avhandling: Misfolded superoxide dismutase-1 in amyotrophic lateral sclerosis. Ämne: Klinisk kemi.

Lisbeth Ärlestig Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 13 april 2012. Avhandling: Genetic studies in rheumatoid arthritis - familial studies and analysis of relationships to atherothrombotic comorbidity. Ämne: Reumatologi.

Catharina Österlund Avlade medicine doktorsexamen (Med.Dr.) den 11 oktober 2011. Avhandling: Extra- and intrafusal muscle fibre type compositions of the human masseter at young age: In perspective of growth functional maturation of the jaw-face motor system. Ämne: Klinisk oral fysiologi.

Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

År 2011 var ett lyckosamt år för de 52 av fakultetens drygt 300 doktorander som slutförde sin forskarutbildning. Deras nyvunna kunskaper och engagerade arbete, redovisade genom disputationen, utgör betydelsefulla bidrag till fakultetens framgångsrika forskning.

Inom den universitetsövergripande företagsforskarskolan, som bygger på samverkan mellan Umeå universitet och omgivande näringsliv och samhälle, ägde också den första disputationen rum under fjolåret. Håkan Jakobsson, institutionen för matematik och matematisk statistik vid vår fakultet, var den första att försvara sin doktorsavhandling, ett arbete Håkan utfört i samarbete med SKF AB.

Kemi var under fjolåret ett ämne i medialt fokus med anledning av att 2011 var "Kemins år". En mängd aktiviteter för allmänheten anordnades av forskare vid kemiska institutionen med syftet att öka allmänhetens förståelse för kemi och kemikunskapernas betydelse för att lösa olika samhällsproblem.

Ett exempel på det senare är t.ex. Erik Chorells avhandling, som fick Naturvetarnas pris för bästa avhandling i kemi. Avhandlingen berör ett väldigt aktuellt problem i dagens samhälle - antibiotikaresistens. Eriks bidrag har varit att utveckla och förbättra substanser för att avvärja sjukdomsframkallande bakterier.

Fjolåret bjöd också på många andra höjdpunkter för fakulteten. Under fem år har Umeå universitet satsat på ett Kemiskt-Biologiskt Centrum (KBC) med samarbete över ämnesgränserna, en mycket lyckad satsning enligt externa granskare. En av forskargrupperna vid KBC fick exempelvis i oktober 40,3 miljoner från Wallenbergstiftelserna för att under fem år försöka efterlikna fotosyntesen i naturen och därmed ta fram en förnyelsebar energikälla.

Hur Östersjön reagerar på klimatförändringar och miljöbelastning är frågor som studeras vid Umeå marina forskningscentrum, UMF, utanför Hörnefors. Många års målmedveten satsning har nu lett till att ett experimentlabb där forskare kan skapa och simulera olika havs-ekosystem, en s.k. mesokosm-anläggning, kunnat byggas och tas i drift. Denna nya anläggning gick varm i höstas då flera internationella forskargrupper hade rest till Hörnefors för månadslånga experiment.

De tre strategiska satsningar som gjorts inom teknikvetenskap: enheten UMIT, som utvecklar avancerad simulerings- och programvaruteknologi, Ice-Lab, som bygger teorier och metoder för att förstå komplexa levande system, samt rekrytering av unga forskare, har fortsatt under 2011, vilket lovar gott för framtiden.

Glädjande är också att av fjolårets nyantagna till vår forskarutbildning kunde vi se en kraftig ökning av andelen kvinnor, från 37 till 47 procent.

Staffan Andersson

Prodekan
Promotor

Doktorer vid den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

Konrad Abramowicz Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 30 september 2011. Avhandling: Numerical analysis for random processes and fields and related design problems. Ämne: Matematisk statistik.

Kristina Arnoldsson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 9 februari 2012. Avhandling: Polybrominated dibenzo-p-dioxins - natural formation mechanisms and biota retention, maternal transfer, and effects. Ämne: Kemi.

Sara Celinda Schesser Bartra Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 30 augusti 2010. Avhandling: Outer membrane proteins of *Yersinia pestis*: Ail and OmpA. Ämne: Molekylärbiologi.

Erik Billing Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 3 februari 2012. Avhandling: Cognition rehearsed - recognition and reproduction of demonstrated behaviour. Ämne: Datavetenskap.

Ann-Catrin Björnfot Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 27 maj 2011. Avhandling: Meticulous control of the T3SS of *Yersinia* is essential for full virulence. Ämne: Molekylärbiologi.

Madelen Bodin Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 18 april 2012. Avhandling: Computational problem solving in university physics education - students' beliefs, knowledge, and motivation. Ämne: Fysikdidaktik.

Anna Jonsson Čabrajić Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 3 juli 2009. Avhandling: Modelling lichen performance in relation to climate - from thalli to landscapes. Ämne: Ekologi.

Linus Plym Forshell Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 17 november 2011. Avhandling: Assessment of therapeutic targets in experimental models of myc-induced lymphoma. Ämne: Molekylärbiologi.

TachaZi Plym Forshell Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 16 januari 2012. Avhandling: Examining the role of metabolism in Myc-driven tumorigenesis. Ämne: Molekylärbiologi.

Marie Frentz Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 27 februari 2012. Avhandling: Topics on subelliptic parabolic equations structured on Hörmander vector fields. Ämne: Matematik.

Anton Grafström Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 14 juni 2010. Avhandling: On unequal probability sampling designs. Ämne: Matematisk statistik.

Lisa Hed Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 15 mars 2012. Avhandling: The plurisubharmonic mergelyan property. Ämne: Matematik.

Ulrika Wikström Hultdin Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 1 november 2010. Avhandling: Structural studies of FocB and transthyretin. Ämne: Kemi.

Jonas Hägglund Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 25 april 2012. Avhandling: Snarks - generation, coverings and colourings. Ämne: Matematik.

Elin Isaksson Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 24 januari 2011. Avhandling: The multifunctional GAP protein YopE of *Yersinia* is involved in effector translocation and virulence. Ämne: Molekylärbiologi.

Linn Jacobsson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 30 januari 2012. Avhandling: Regulation and function of Pax-6 during head and eye development in *Drosophila melanogaster*. Ämne: Molekylärbiologi.

Ulrika Jansson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 9 juni 2009. Avhandling: Forest edges in boreal landscapes - factors affecting edge influence. Ämne: Ekologi.

Otilia Johansson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 13 juni 2011. Avhandling: Epiphytic lichen responses to nitrogen deposition. Ämne: Ekologi.

Lars Karlsson Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 20 maj 2011. Avhandling: Scheduling of parallel matrix computations and data layout conversion for HPC and multi-core architectures. Ämne: Datavetenskap.

Jan Erik Moström Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 22 november 2011. Avhandling: A study of student problems in learning to programme. Ämne: Datavetenskaplig didaktik.

Jenny Rattfelt Nyholm Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 25 juni 2009. Avhandling: Persistency, bioaccumulation and toxicity assessment of selected brominated flame retardants. Ämne: Miljökemi.

Ulrika Olofsson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 17 februari 2012. Avhandling: Removal processes in sewage treatment plants - sludge quality and treatment efficiency of structurally diverse organic compounds. Ämne: Miljökemi.

Helena Persson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 8 december 2011. Avhandling: Lärares intentioner och kunskapsfokus vid ämnesintegrerad naturvetenskaplig undervisning i skolor 7-9. Ämne: Pedagogiskt arbete.

Ola Ringdahl Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 26 maj 2011. Avhandling: Automation in forestry - development of unmanned forwarders. Ämne: Datavetenskap.

Lina Schelin Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 16 april 2012. Avhandling: Spatial sampling and prediction. Ämne: Matematisk statistik.

Martin Waara Avlade teknologie doktorsexamen (TeknD) den 1 juni 2011. Avhandling: High altitude ion heating observed by the Cluster spacecraft. Ämne: Rymdfysik.

Samhälls- vetenskapliga fakulteten

Vid samhällsvetenskaplig fakultet är vi stolta över de 34 doktorander, varav mer än hälften kvinnor, som avlagt doktorsexamen under 2011. Så många som 46 nya personer har också antagits till våra utbildningar på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål och här ser vi ett trendbrott - av dessa är nämligen 30 män och 16 kvinnor. Idag ska vi dock särskilt hylla de nya doktorer som ska promoveras.

Tillströmningen av studenter på grund- och avancerad nivå har stagnerat och 2011 har totalt 7 777 helårsstudenter läst vid samhällsvetenskaplig fakultet, varav 20 procent via våra distans- och nätutbildningar. Psykologprogrammet var vår mest välsökta utbildning även i år, med 10 förstahandssökande per plats.

Utbildningsstrategiska diskussioner pågår vid fakulteten som helhet och särskilt fokus har under året legat på frågor kring studier på avancerad nivå, Högskoleverkets kvalitetsutvärderingar av många av våra huvudområden, vårt samlade utbildningsutbud samt våra programkommittéers roll och funktion.

Under året arbetade fakulteten fram en modell för pedagogisk meritering för lärare. Intresset för denna blev stor på övriga universitetet varför den kommer att ligga till grund för en universitetsgemensam modell för pedagogisk meritering.

Internationaliseringen av våra utbildningar har fortsatt och samhällsvetenskaplig fakultet hade 2011 både flest inresande och utresande studenter vid universitetet. En strategisk satsning resulterade också i att fakulteten anställde en internationaliseringskoordinator, Greg Neely, på 25 procent för att ytterligare stärka detta viktiga arbete.

Fakultetens forskningsstrategi pekar på vikten av att stödja och uppmärksamma nya forskare. Det senaste året har två av fakultetens unga forskare fått stort genomslag i medier över hela världen. Pressmeddelandet "Why do smells make people sick?" om Linus Anderssons avhandling i psykologi resulterar i drygt 60 000 sökträffar på nätet, något som med stor sannolikhet är rekord i internationell spridning för Umeå universitet.

På klar andra plats hamnar nyheten om Erika Sandows avhandling i kulturgeografi, "Long-distance commuters get divorced more often", med mer än 30 000 sökträffar.

Avslutningsvis vill fakulteten rikta ett stort tack och många lyckönskningar till fakultetens promovendi och pristagare.

Ulrika Haake

Prodekan
Promotor

Doktorer vid den samhällsvetenskapliga fakulteten

Linus Andersson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 16 mars 2012. Avhandling: Sick of smells: Empirical findings and a theoretical framework for chemical intolerance. Ämne: Psykologi.

Thomas Biedenbach Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 2 december 2011. Avhandling: Capabilities for frequent innovation: Managing the early project phases in the pharmaceutical R&D process. Ämne: Företags ekonomi.

Carina Granberg Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 31 maj 2011. Avhandling: ICT and learning in teacher education - The social construction of pedagogical ICT discourse and design. Ämne: Pedagogiskt arbete.

Katarina Haugen Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 31 januari 2012. Avhandling: The accessibility paradox - Everyday geographies of proximity, distance and mobility. Ämne: Kulturgeografi.

Mattias Hjertstedt Avlade juris doktorsexamen (JD) den 13 januari 2012. Avhandling: Tillgången till handlingar för brottsutredare: En rättsvetenskaplig studie av beslag med husrannsakan, myndigheters utlämnandeskyldighet samt editions- och exhibitionsplikt. Ämne: Rättsvetenskap.

Erik Lindberg Avlade ekonomie doktorsexamen (ED) den 25 oktober 2011. Avhandling: Effects of management by objectives - Studies of Swedish upper secondary schools and the influence of role stress and self-efficacy on school leaders. Ämne: Företagsekonomi.

Ola Lindberg Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 20 april 2012. Avhandling: 'Let me through, I'm a Doctor!' Professional socialization in the transition from education to work. Ämne: Pedagogik.

Karina Nygren Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 14 maj 2012. Avhandling: Adolescent self-reported health in the Umeå region: Associations with behavioral, parental and school factors. Ämne: Socialt arbete.

Anna Olausson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 6 mars 2012. Avhandling: Att göra sig gällande. Mångfald i förskolebarns kamratkulturer. Ämne: Pedagogiskt arbete.

Gustav Petersson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 25 november 2011. Avhandling: Insurance and cartels through wars and depressions - Swedish marine insurance and reinsurance between the World Wars. Ämne: Ekonomisk historia.

Petra Rydén Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 10 juni 2011. Avhandling: Toward an understanding of the barriers to and facilitators of dietary change. Ämne: Kostvetenskap.

Daniel Skog Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 30 juni 2010. Avhandling: Mjukvarumiljöer för gemenskap: En studie av nätgemenskap, teknik och kultur. Ämne: Informatik.

Kajsa Svanevie Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 20 februari 2012. Avhandling: Evidensbaserat socialt arbete: Från idé till praktik. Ämne: Socialt arbete.

Charlotta Söderberg Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 30 augusti 2011. Avhandling: Environmental policy integration in bioenergy. Policy learning across sectors and levels? Ämne: Statsvetenskap.

Robert Sörensson Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 23 november 2010. Avhandling: Marshallian sources of growth and interdependent location of Swedish firms and households. Ämne: Nationalekonomi.

Maria Waling Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 14 juni 2011. Avhandling: Dietary and metabolic effects of a 2-year lifestyle intervention on overweight and obese children. Ämne: Kostvetenskap.

Vladimir Vanyushyn Avlade ekonomie doktorsexamen (ED) den 14 juni 2011. Avhandling: Innovative behaviour of small firms: Essays on small firms' internationalisation and use of online channels. Ämne: Företags-ekonomi.

Ulrika Holmström Westergren Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 10 juni 2011. Avhandling: Disentangling sociomateriality. An exploration of remote monitoring systems in interorganizational networks. Ämne: Informatik.

Humanistiska fakulteten

Humanistiska fakulteten har under 2011 fått en ny dekanledning som fortsatt och förnyat arbetet med att stärka fakulteten. I det arbetet involveras omkring 10 500 studenter och drygt 400 anställda. Tillsammans erövrar och förmedlar vi humanistiska kunskaper som ökar förståelsen för våra medmänniskor och en omvärld med snabb förändringstakt. Humanistiska kunskapers nödvändighet för en god samhällsutveckling har tydliggjorts genom seminarier vid vår fakultet och i mediedebatter.

Fakulteten har använt tydliga kvalitetskriterier för fördelning av medel för forskning på vetenskaplig och konstnärlig grund. I syfte att belöna pedagogiska meriter har även ett kvalitetsbaserat system för undervisningsinsatser införts under året.

Vår fakultetsgemensamma forskarskola har förnyats för att förstärka utbildningen av befintliga doktorander och tjugotalet nya som inleder sin forskarkarriär hos oss till hösten. Vi har anställt sju postdoktorer inom våra starka forskningsområden, där söktrycket varit synnerligen högt och av internationell och nationell hög klass. De närmaste åren kommer dessa nya medarbetare att sätta sin prägel på fakulteten.

I en allt skarpare konkurrens har våra forskare lyckats öka andelen externa medel. Vetenskapsrådet har t.ex. finansierat projekten: Lärarstudenter och akademiska skrivtraditioner (6,5 mnkr); Literacitet i Sápmi (4,8 mnkr); Talbruk hos personer med Parkinsons sjukdom (3,95 mnkr); Den svenska skolgårdens kulturhistoria (3,7 mnkr).

Utvärderingar visar att studenterna är mycket nöjda med våra lärares kunskaper, engagemang och bemötande. De har effektivt arbetat med större studentgrupper, ofta via en flexibel nätundervisning som utgör ett viktigt komplement till campusutbildningar. Samtidigt som ekonomiska åtgärder förhindrat en utökning av studentantalet har det krävts omfattande insatser av fakulteten till följd av lärarutbildningens förändring under året.

Våra nya doktorers avhandlingar ökar kunskapen om humanistiska kunskapsfält och förståelsen för existensen, bestående av människa, samhälle och natur i samspel, och därmed till en human och hållbar samhällsutveckling.

Vi vill rikta ett varmt tack till våra nya doktorander och önskar er fortsatta framgångar inom de humanistiska verksamhetsfälten - inom och utanför akademien!

Lotta Vikström

Prodekan
Promotor

Doktorer vid den humanistiska fakulteten

Ebba Gullberg Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 8 juni 2011.
Avhandling: Objects and objectivity: Alternatives to mathematical realism.
Ämne: Teoretisk filosofi.

Karin Jarnkvist Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 18 januari 2012.
Avhandling: När jag gifter mig ska jag göra det på riktigt: Berättelser om barn, brudar och bröllop. Ämne: Religionsvetenskap

Esko Mäkelä Avlade filosofie doktorsexamen (FD) den 11 oktober 2011. Avhandling: Slöjd som berättelse: Om skolungdom och estetiska perspektiv. Ämne: Pedagogiskt arbete.

Pristagare vid Umeå universitets doktorspromotion 2012

Medicinska fakultetens pedagogiska pris

Professor **Eva Johansson** och distriktsläkare **Ulf Lindström**, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, får priset för att ha planerat och infört samt fortlöpande utvecklat det innovativa inslaget och den longitudinella kursen ”Professionell utveckling i läkarprogrammet”.

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens pedagogiska pris

Universitetsadjunkt **Tomas Lindehell**, Designhögskolan, får priset för sina insatser med att utveckla undervisning och lärandestöd i designvisualisering, kedjan från skiss via digital modellering till rendering och fysisk modell.

Samhällsvetenskapliga fakultetens pedagogiska pris

Universitetslektor **Roger Marjavaara**, institutionen för geografi och ekonomisk historia, får priset för sitt engagemang för ämnesområdet och sin pedagogiska förmåga som visar sig i hög utbildningskvalitet och studenters uppskattning.

Humanistiska fakultetens pedagogiska pris

Universitetslektor **AnnCristin Winroth**, institutionen för kultur- och medievetenskaper, får priset för en undervisande verksamhet som präglas av pedagogisk förnyelse och för sin förmåga att skapa och upprätthålla en koppling mellan teori och praktik i det pedagogiska arbetet.

Lärarhögskolans pedagogiska pris

Universitetsadjunkt **Monika Diehl**, pedagogiska institutionen, får priset för ett mycket stort engagemang och en pedagogisk förmåga. Hon har visat på föredömligt pedagogiskt ledarskap för de stora lärarlag som under hennes ledning arbetat i lärarutbildningens kurser.

Umeå studentkårs pedagogiska pris

Universitetslektor **Christina Juthberg**, institutionen för omvårdnad i Örnsköldsvik, får priset för sin förmåga att på ett reflekterande, tydligt och inkluderande sätt anpassa undervisningen efter en heterogen studentgrupp, inklusive studenter med särskilda behov och studiesvårigheter.

Umeå medicinska studentkårs pedagogiska pris

Forskarassistent **Andreas Larsson**, kemiska institutionen, får priset för insatser för studenterna under kursen ”Biomedicinsk kemi med basal läkemedelskemi”. Ett svårt ämne förklarades på ett pedagogiskt och lättförståeligt vis, alltid med ett leende på läpparna och med ett skämt i bakfickan. Priset delades ut vid kårens egen årshögtid.

Umeå naturvetar-och teknologkårs pedagogiska pris

Universitetslektor **Konrad Abramowicz**, institutionen för matematik och matematisk statistik, får priset för sitt stora engagemang för undervisning. Hans inspirerande sätt och vilja att lära ut genererar ökat intresse och engagemang hos studenterna. Priset delades ut vid kårens egen årshögtid.

Umeå studentkårs studieväglidarpris

Samordnare **Karina Arvidsson**, Studentcentrum, får priset för sin förmåga att med sitt brinnande engagemang, sin empati och kreativitet öka förutsättningarna för studenter med särskilda behov och studiesvårigheter att genomföra sina studier.

Umeå kommuns vetenskapliga pris

Universitetslektor **Joacim Rocklöv**, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, får priset för sitt fokus på analys av hälsokonsekvenser i klimatförändringarnas spår. Han är en synnerligen produktiv forskare, en inspirerande föreläsare och en god pedagog.

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens samverkanspris

Universitetsadjunkt **Thomas Degn**, Designhögskolan, får priset för sitt arbete med att skapa nätverk med företag och myndigheter som traditionellt inte utnyttjar designtjänster. Kontakterna har bl.a. lett till studentprojekt, vilka i flera fall vunnit designtävlingar.

Vaartoe/Cesams vetenskapliga pris

Filosofie doktor **Coppélie Cocq**, Humlab, får priset för sin gedigna och mångfacetterade forskning om samiskt berättande, som berör såväl klassiska traditionsbärare som kulturella revitaliseringsprocesser på internet.

Eric Forsgrens journalistpris för insiktsfullt reportage om Alzheimers sjukdom

Informatör **Magnus Westlander** vid Svenskt Demenscentrum får priset för att han med varsam penna och varmt inkännande via faktablad, nyhetsbrev och en välbesökt hemsida bidrar till både inspiration och hopp för drabbade, anhöriga och dem som arbetar med demensfrågor.

Publikationen kan beställas från informationsenheten, Umeå universitet.

Du kan också beställa den i alternativa format.

Dokumentet (i PDF-format) finns att ladda ner från Umeå universitets webbplats <www.umu.se/om-universitetet/hogtider/arkiv>.

Postadress: 901 87 Umeå. E-post: info@umu.se. Telefon: 090-786 50 00.

Fax: 090-786 54 89. Texttelefon: 090-786 59 00.

Sammanställt av Informationsenheten, Umeå universitet, maj 2012.

Grafisk form: Print & Media, Umeå universitet, maj 2012/02461.

Foto: Mattias Pettersson, Print & Media. Tryck: Taberg Media Group.

